

jetij, s katerimi uspešno sodelujemo pri praktičnih varstvenih posegih in ki so ključnega pomena za naše delo. Seznam, razdelan po dejavnostih z najosnovnejšimi podatki o izvajalcih, smo prvotno zasnovali le za interno rabo. V prihodnje bi ga (seveda s sponzoriranjem izvajalcev) pripravili za posebno objavo. Zavedamo se, da bi taka publikacija opravila dvojno delo: po eni strani bi popularizirala naše delo, po drugi pa nedvomno mnogo prispevala k ohranitvi in razvoju predstavljenih dejavnosti. Omenila bi še opozorilo, da predstavlja seznam stanje let 1995/6. Vsako leto homo ta seznam revidirali oziroma aktualizirali v smislu presoje vsakokratne ustreznosti izvedbe del.

Mladinska knjiga pripravlja izvedbo *Atlasa Slovenije* na CD ROM-u. V njem naj bi tudi izčrpno predstavili naravno in kulturno dediščino. V ta namen smo pripravili 165 enot objektov in območij nepremične etnološke dediščine, ki smo jih obdelali tekstualno, grafično z oznako na zemljevidu TTN 1 : 5000 in slikovno. Obdelano gradivo je v tisku. Uprava RS za kulturno dediščino načrtuje natis vseh obdelanih enot kulturne dediščine tudi v knjižni obliki.

Na delovnih srečanjih rešujemo sprotne probleme financiranja in usklajevanja programov in izvedbe projekta *Mreža regionalnih muzejev na prostem na Slovenskem*, ki poteka na lokacijah Brdo pri Kranju, Pleterje, Račji dvor pri Mariboru, Rogatec in Sečoveljske soline.

Projekti, ki so v pripravi:

Po nadvse ugodnem odzivu uredništva *Slovarja etnologije Slovencev* smo že v letu 1994 pripravili še dodatne izraze s področja ljudskega stavbarstva, podeželja in konservatorstva. Po večkratnih sestankih in usklajevanjih smo v preteklem letu izdelali dokončni seznam s približno 300 izrazi, ki jih sedaj obdelujemo.

Leta 1994 smo oblikovali etnološko konservatorsko komisijo v sestavi Vito Hazler, Vladimir Knific in Zvezdana Koželj za usklajevanje načrtovanja akcij, izdelavo kriterijev za pridobitev sredstev, nadzorovanje izvedbe posegov, ob koncu pa za preveritev končnega poročila. Za zdaj smo se ukvarjali predvsem s problemi načrtovanja in izvajanja posameznih akcij, v preteklem letu pa predvsem s problematiko domačije Žuniči 2, ki naj bi jo po izvedbi celovite obnove in prezentacije usposobili za informacijski center obkolpskega regijskega parka.

S pripravo gradiva *Standardi v var-*

stveni dejavnosti - Poudarek na delu etnologa konservatorja, ki sva ga s kolegom Hazlerjem izdelala leta 1995 ob podpori in sugestijah drugih etnologov konservatorjev, želimo natančneje opredeliti delo in vlogo etnologa v spomeniški službi. Gradivo, ki je zasnovano kot krovno, bomo še razdelali po posameznih sestavinah. Tako so v pripravi navodila za izdelavo konservatorskega programa in metodologije za izdelavo gradiv s področja varstvene dejavnosti za potrebe urbanističnih načrtov. Za slednje gradivo sem že pripravila uvodni del - *Splošna načela za urbanistično urejanje naselij, ki so ovrednotena kot kulturna dediščina - varstveni vidik*.

V letu 1995 smo prek OEiKA vložili zahtevek za odobritev dveh skupnih raziskovalnih nalog z naslovom *Evidenčni popis kozolcev v Sloveniji* in *Ljudska toponomastika v Sloveniji*, ki sta bili sprejeti. Zaradi pomanjkanja denarnih sredstev smo lahko lani izvajali ti dve nalogi le na nivoju obdelave obstoječe dokumentacije, medtem ko pričakujemo v letu 1997 z večjo finančno vsoto intenziviranje raziskovalnega dela.

Naša skupina aktivno sodeluje pri pripravi nove varstvene zakonodaje. Izhajajoč iz dela etnologa konservatorja, specifične varstva ljudskega stavbarstva kot nedeljive podobe načina življenja, skušamo ta profil vključiti v splošen in sodoben varstveni kontekst.

Tako sem v mesecu maju pripravila mnenje o *Predlogu zakona o varstvu kulturne dediščine - prva obravnava* (poskusna verzija z dne 14. 4. 96) - seveda tudi na podlagi naših predhodnih gradiv, ki ga v tem prispeku zaradi pomena za naše bodoče delo v celoti podajam.

Vseskozi poudarjam, da moramo pri pripravi nove, še posebno krovne varstvene zakonodaje izhajati iz vseh pozitivnih strokovnih in upravnih izhodišč "starega" zakona; novi zakon mora omogočiti le učinkovitejše izvajanje naše dejavnosti. Če povzamemo rdečo nit seminarja Sveta Evrope o *Integralnem varstvu kulturne dediščine* izpred treh let pri nas, je bistvo in temelj vsega povedanega - izhajati iz tradicije vsakokratnega okolja in varstva. Temelj vsega sistema varstvenih zakonov je tudi jasna, nedvoumna in z našo varstveno teorijo in prakso terminološko usklajena opredelitev pojma dediščine.

Ivana Leskovec

POROČILO O "ETNOLOGIJI" V MESTNEM MUZEJU IDRJA

Etnološko delovanje v Mestnem muzeju Idrija je bilo v preteklem letu omejeno na zbiranje, evidentiranje in inventariziranje predmetov (zlasti čipk) ter dokumentiranje na terenu.

1) Razstavna dejavnost je bila skoncentrirana okoli razstave čipk, s katero smo v letu 1996 uspešno gostovali po Evropi. Posebnost razstave z naslovom *Mojstrovine klekljanih čipk na Slovenskem* je v tem, da združuje tri slovenska klekljarska središča (Idrijo, Žiri in Železnike) ter v enotnem nastopu predstavlja nekatere mlade oblikovalce, ustvarjalce čipk.

S čipkami, ki nastajajo dandanes, je bil prikazan razvoj čipk v tehnološkem in oblikovnem pogledu.

Ob podpori Ministrstva za kulturo RS, Urada za informiranje Vlade RS, Slovenske izseljenske matice ter občin Idrija, Cerkno in Železniki je razstavo pripravil Mestni muzej Idrija. Postavljena je bila v Slovenskem salonu palače narodov pri OZN v Ženevi (marec 1996), v prostorih občinske hiše Aumetzu v Franciji med slovenskimi izseljenci (maj 1996) in v Palači človekovih pravic pri Svetu Evrope v Strashourgu (junij 1996).

2) Druga pomembna etnološka dejavnost našega muzeja so raziskave v zvezi s popularizacijo etnologije oz. s pedagoško dejavnostjo etnologov in etnologin. Tako že več let redno sodelujem kot mentorica pri delu mladih raziskovalcev na idrijski gimnaziji. Raziskovalna naloga z naslovom *Firma Franc Lapajne* (in s podnaslovom *Razvoj idrijske čipke*), ki je nastala v okviru gibanja Znanost mladini, je lansko leto prejela prvo nagrado.

Popularizacija etnologije: ob razstavni dejavnosti smo dvakrat pripravili *Etnološki večer*, in sicer: a) velikonočne jedi in b) sadjarstvo, sadjereja in hrana, pripravljena iz suhega in svežega sadja.